

SOROKSÁR

HANGJA

Madár Veronika:

HAZAJÖNNI SOROKSÁRRA

**EGY KÁPOLNA
KÁLVÁRIÁJA**

Soroksár megkaphatja
a kápolnát

**NYUGDÍJAS
KEDVEZMÉNY**

Féláron mehetnek fürdőbe
a soroksári nyugdíjasok

**GYERMEKBARÁT
SOROKSÁR**

Játszóterek épülnek
kerületszerte

VAN MIT MEGVÉDENÜNK!

A szépkorúakkal folytatott beszélgetésekből mindig van mit tanulni, hiszen a bölcsesség és a tudás náluk van. Az értékrendünk megalapozásához elengedhetetlen a család, a közösség. Az értékrendhez a lakóhelyünk is hozzátartozik, főleg az olyan típusú településeken, mint szeretett kerületünk. Soroksár van, akinek „csak” a lakóhelye, van, akinek a családja több generáció óta itt él és van, aki elképzelni se tudná, hogy máshol éljen. Talán az erős kötődés esetenként átválthat elfogult ragaszkodásba, de bennünk, lokálpatriótákban ezek az érzések dominálnak. A helyi erős közösségben rengetegen érzünk és cselekszünk ezen értékek mentén, nyilvánítunk véleményt Soroksárért. Ragaszkodunk, mert van mit megvédenünk, tiszteljük, mert itt még vannak hagyományok és erős emberi kapcsolatok. A következő időszakban, a választáshoz

közeledve, vélhetően megpróbálják majd aláásni azt az erős ragaszkodást és tiszteletet a lakóhelyünk iránt, amit őseink több száz éven keresztül védtek. Az elmúlt közel öt évben tapasztalhattuk, hogy voltak olyanok, akik a fejlődés és a hagyományok őrzése helyett, a pártpolitikai érdekeket tűzték zászlójukra. Ez a „szemlélet” nem kerülhet többségbe Soroksáron. Bizakodásra adhat okot, hogy Soroksárt sokan szeretik, erős a lokálpatriotizmus a kerületünkben. A 2024. évi helyhatósági választások tétje nem kisebb, mint hogy Soroksár megmarad-e annak a békés falunak, amelyben otthon érezzük magunkat. Szeretnék minden Soroksárt tisztelő és szerető polgártársamat arra biztatni, hogy a közelgő és egyben sorsdöntő eseményen – Soroksár érdekében – a lokálpatrióta szemléletmódot részesítse előnyben. Sok szeretettel ajánlom a Tisztelt Soroksári Olvasó figyelmébe a Soroksár Hangja immár hetedik kiadványát!

Szakszon Péter elnök

MEGVALÓSUL EGY „ÚJTELEPI” ÁLOM!

Napjainkban egyre komolyabb egészségügyi gondokat okoz a mozgásszegény életmód, mely körülmények között az önkormányzatoknak is felelőssége van a tekintetben, hogy minél több lehetőséget biztosítsanak a sportra és az aktív kapcsolódásra. Örömteli, hogy a református templommal szemben - a Dinnyehegyi út, a Szentlőrinci út és a Hrivnák Pál utca által határolt területen – épül Újtelep szabadidőparkja. Az első kapavágások már január hónapban megtörténtek. Soroksár Önkormányzata egy régi, közös elképzelésünket valósítja meg és egyben fejleszti lakókörnyezetünket. A beruházás megvalósításával a sportolni vágyók mellett, a kapcsolódni vágyó kis- és nagycsaládosok is megtalálják majd a számításaikat. Ami talán nem mindennapi, hogy még a közlekedéssel kapcsolatos tudatosság kialakítását is elősegítheti az épülő park. Örömmel tájékoztatok mindenkit, hogy biztosan lesz egy sokak által közkedvelt úgynevezett multifunkciós sportpálya. Továbbá játszótéri eszközök, szabadtéri fitness eszközök, graffiti-fal, új és népszerű teqball-asztal, illetve egy mini KRESZ-park is kialakításra kerül. Várhatóan gyereknap környékén adják birtokba a parkot. Külön szeretném kiemelni, hogy újfent meghallgatásra kerültek a lakossági kérések, hiszen a lakótelep közepén, a nagy játszótéren lévő „újtelepi dühöngő” is átalakításra kerül a szabadidőpark átadását követő időszakban.

Vargáné Polenyik Nikolett

A MÚLTUNK A JÖVŐNK

Konfucius mondta egyszer: „Tanulmányozd a múltat, ha ki akarod kutatni a jövőt.”

Mindig érdekelt a múlt, a történelem. Korán elkezdtem gyűjteni a régi tárgyakat. Először a nagyszülőknél fellelhető régi használati tárgyakat, dokumentumokat kezdtem felkutatni, megismerni. A tárgyak, dokumentumok, tulajdonosai visszaemlékezéseiben gyakran családi, történelmi eseményeket eleve-nítettek fel, melyeket hordozható magnó segítségével rögzítettem. Emlékszem az első hangfelvételeim a nagyapák első világháborús eseményeiről szóltak. Későbbiekben nagymamáinkkal és szüleinkkel is készítettem interjút. Sajnos nagyszüleink, szüleink már nincsenek közöttünk, de jól eső érzés mindig visszahallgatni hangjukat, történeteiket. Ez a gyűjtési kedv különböző okok miatt rövid időre megakadt. Közben Budáról Soroksárra költöztünk. A soroksári emberek közvetlenek, barátkozóak, közlékenynek bizonyultak beszélgetéseink alkalmával. Szerettek mesélni a múltból. Ezért újra elővettem a magnót és feleségemmel hangfelvételeket készítettünk több tősgyökeres, sokat megélt soroksári lakóval. Elmesélték a II. világháborús eseményeket, az életkörülményeiket, hogy melyik házban volt az elsősegélynyújtási hely, hol volt hadparancsnokság, a pékség vagy takarmány és állatvásár. Feleségem „Soroksár Újtelep Anno” és a „Vargatelep 1945 előtt és után” című írásaiban írta le a hanganyagot. A település történetén kívül az interjút adó személy magán és közösségi életéről is készülték hangfelvételek. Sok ismert lakóval készítettünk in-

terjút, mint Krakovszki Tibor bokszedzővel, Nagy Jánosné Krisztinka nénivel, ő volt az a mindig kedves, mosolygós, tojást, virágot árusító néni a Vörösmarty téri (Pacsirta) piacon. Még több kedves ismerőst, barátunkat szólaltattuk meg. Sajnos a legtöbbjük már nem él, ezért az elmondott történetek már az egyetemes soroksári történelem részeivé válhatnak, ha azokat megőrizzük! Mindannyiukra nagy szeretettel és hálával gondolok. Örülök, hogy van egy Facebook csoport amelyben rendszeresen megjelennek Soroksárról régi képek, írások. Tenni szeretnék azért, hogy Soroksár hozzon létre egy helyi értéktárat, ahol tárgyi emlékek hanganyagok kerülnek megőrzésre. Kirándulásaim során tapasztaltam, hogy már több településen van már ilyen gyűjtemény, helyi értéktár a „történetünk emlékeink” névvel. Amennyiben sikerülne egy ilyen helyi értéktár létrehozni a nálam található anyagot felajánlom és átadom közösségi megőrzésre.

Mikó Imre

GYERMEKBARÁT SOROKSÁR

Egy település sok szempontból lehet családbarát. Ilyen szempont a megfelelő számú és minőségű játszóterek megléte. Az elmúlt időszakban Soroksáron kiemelt figyelemben részesültek a legkisebbek kedvenc szabadidős helyszínei. Átadásra került több, a

mai kor követelményeinek megfelelő, modern, biztonságos játszótér a kerületben, elég csak a Millenniumtelepen vagy a Péterimajorban lévő játszóterekre gondolni. Nem véletlenül történnek ezek a fejlesztések, ugyanis az igény jelentős, nagy építkezések zajlottak/zajlanak Soroksáron, többek közt a Szt. István környékén a Virág völgy lakóparkban, ahova szép számmal költöztek/költöznek fiatal családok. Az új beköltözők gondolatait – mint minden soroksáriét –

meg kell hallgatni, és minél élhetőbb, gyerekbarátabb környezetet kell kialakítani. A Virág völgy lakóparkban élők többségével kapcsolatba kerültem az utóbbi időben, sikerült felmérnem az elképzeléseket, úgyis mint az Oktatási, Közművelődési, Ifjúsági és Sport Bizottság külsős bizottsági tagja. Nagy volt az öröm, amikor tavaly év végén átadta az önkormányzat a Taling utca - Szt. István utca - Gyáli-patak által határolt területen az új játszótérteret. Külön üdvözlendő, hogy egy mini futball-pálya is helyet kapott, így a legkisebbektől a nagyobbáig mindenki megtalálhatja a szórakozási, kikapcsolódási lehetőséget. Amíg a gyermekek a játszótéren, a szülők a szomszédos, néhány éve épített kültéri kondiparkban mozoghatnak. A Taling-patak sokunk gyermekkorának meghatározó helyszíne, jó látni, hogy fejlődik a környék. Ezek a fejlesztések alátámasztják azt a megállapítást, miszerint Soroksár Önkormányzata fontosnak tartja, hogy a lehető legjobb körülményeket biztosítsa a fiatal családok számára. Ezt a szemléletet csak támogatni lehet. A magam részéről szívesen részt veszek ebben a közös munkában a jövőben is.

Herling Erik

EGY KÁPOLNA KÁLVÁRIÁJA

Budapest belvárosa felől érkezve Soroksár határánál az utazónak jobb kéz felől, először a fák közül egy kis kápolna fedezhető fel. Az itt élők naponta találkoznak vele. De tudják-e, ismerik-e a kápolna hányattott történetét? A svábok betelepítésével közel egy időben Esterházy Pál gróf suffraganeus és általános helynök engedélyével bizonyos Gerstenmajer Mihály soroksári lakos állította 1778-ban. A kis fakápolnát Szerdahelyi Gábor püspök úr az 1785 Canonica Visitacio alkalmával a Nepomuki Szent János kápolnával együtt lebontatta. A Szűz Mária képet a templomban helyeztette el. Ezt követően közel 100 évig egy vallási emlékhely állt a lebontott kápolna helyén. Idézet Schimpl József esperes plébános leveléből:

„Kimenve a helyszínre, találtam a szobrot a többi területhez képest egy közepeszerű dombra helyezve, a királyi úttól nagyjából 50 lépés távolságra, amelynek útját két fasor ékesíti, és a kúttá alakított bugyogó forrás sem hagy kívánni valót maga után”

1881-ben megkezdődött a Budapest-Szabadka-Zimony-Belgrád vasút építése, ezzel a kápolna melletti forrás elapadt. Ecker Mátyás 1905-ben meghalt. Az építtető örököseinek egy részét a svábok kitelepítéskor bevagonírozták, és 1946-ban elűldözték Németországba. Az itt maradt rokonságtól a földet tagosítás címén 1965-ben államosították. A kápolna sorsa az egyházi alapítványok államosítása miatt megpecsételődött. Az 1956-os forradalom alatt 1956. október 26-án a Pestre vonuló kiskunhalasi 37. lövészezred az ATRA gyár körüli csatában a kápolna tornyát eltalálta, a kápolna részben megsemmisült. A Dél-pesti Szennyvíztisztító tervezése, majd megépítése elbizonytalanította a kápolna sorsát. A kápolnát id. Zwick József vezetésével, anyagi támogatásával vallásos magánszemélyek ápolták. Végül a kezelői jogot a Pilisi Parkerdő Gazdaság Zrt. kapta. Mára jelentősen leromlott a kápolna állapota. A Magyar Kormány 2011. évben lehetővé tette az önkor-

A kápolnáról készült tanulmányterv itt érhető el: Segítő Mária kápolna-tanulmányterv digitális anyag.rar (<https://drive.google.com/file/d/166TJ8jrR9KKN6LCRxZ5NBEgPf3EMNQhG/view>).

„Ezen kép alatt a következő bevéselt felirat olvasható: Mária segíts meg a Soroksári Forrásnál Állítottat Georg Mis és Franz Ecker, amely utalás a forrásra könnyen felkeltheti azt a babonás gondolatot, hogy a Boldogságos Szűz Mária képe csodálatos módon a forrásban vagy a mellett találtatott; legkevésbé származik innen. A szobor jobb oldalán Paolai Szent Ferenc képe látható”

Ezen a helyen 1880 évben Ecker Mátyás saját ingatlanán egy kápolnát építtetett és 100 osztrák forint örök érvényű alapítványt tett a kápolna fenntartására. Ezután megkapta a Váci püspökség áldását.

mányzatok részére különböző állami tulajdonú ingatlanok térítésmentes tulajdonban adását, köztük a kápolna területét is. Soroksár Képviselő-testülete 2013 februárjában döntött arról, hogy önkormányzati tulajdonba kéri a területén lévő elhanyagolt állapotú műemlék kápolnát, és vállalta annak örökségvédelmi oltalmát. Több mint 10 év elteltével minden bürokratikus akadály elhárult és 2023 decemberében kormányhatározat született arról, hogy az önkormányzat megkaphatja a kápolnát. A sorozatos tulajdonosváltás után reméljük révbé ér a soroksári műemlékek között a kápolna is.

A Soroksári Dunáért és Soroksár Városfejlesztésért Közalapítvány megtette az első lépést a fenntartható műemlék ápolásához vezető úton. Megrendelt egy örökségvédelmi és vallásturisztikai tanulmánytervet, ami elkészült.

Továbbá, sikeresen megtaláltuk a kápolna eredeti harangját. Ma a Kelenvölgy, Szentháromság Plébánián „teljesíti szolgálatát”.

Köszönet illeti mindazon magán és hivatali személyek, civil szervezetek közreműködését, akik részt vettek a kápolna ügyének előmozdításában.

A Soroksári Dunáért és Soroksár Városfejlesztésért Közalapítvány kéri a soroksári lakosok és a településen működő vállalkozások segítségét a kápolna felújításához, helyreállításához, hogy méltó tanúsága legyen történelmünknek.

Számlaszám: **OTP Bank Nyrt. 11720018-20301303**; a közlemény rovatba, kérem, írják be: Segítő Mária kápolna.

Egresi Antal

Soroksári Dunáért és Soroksár Városfejlesztésért
Közalapítvány kuratórium elnöke

ÖTLETTŐL A MEGVALÓSÍTÁSIG

Az idők iránti felelősségvállalásnak nemcsak szavakban, hanem tettekben is meg kell nyilvánulnia. A kormány ennek jegyében kezdeményezte többek közt a Gondosóra program bevezetését is. A Soroksári Fidesz legutóbbi összejövetelén beszélgetés bontakozott ki arról, hogy helyi szinten milyen formában lehetne még hozzájárulni a soroksári idősorúak életminőségének javításához. Felmerült, hogy – Pesterzsébethez hasonlóan – Soroksár Önkormányzata is magára vállalhatná a Pesterzsébeti Jódos- Sós Gyógyfürdő nyugdíjas belépőjegy árának 50%-át. Az elképzelést jónak és előremutatónak tartottam, ezért egyeztetést folytattam Polgármester úrral a témában, aki szintén támogatta a javaslatot. Ezt követően felkerestük a Budapest Gyógyfürdői és Hévízei Zrt.-t, jelezve az együttműködés szándékát. Majd a konstrukció kidolgozása következett, amelyet később a Képviselő-testület is jóváhagyott. A nyugdíjas belépőjegy így 1.750 forintba kerül, 3.500 forint helyett. A kedvezmény az alapzónás szolgáltatásokra (beltéri gyógymedencék, kültéri élmény- és termálmedence, hullám medence, úszómedence) vonatkozik, valamint hétfőn és csütörtökön 8:00–12:00 közötti belépéssel vehető igénybe. A gyógyfürdő pénztárában a soroksári nyugdíjasoknak be kell mutatni a laccím-

Fotó: www.kozterkep.hu

kártyát, a nyugdíjas igazolványt, valamint le kell adni a kedvezmény használatára feljogosító fürdő kupont, amelyhez ügyfélfogadási időben térítésmentesen, a XXIII. kerületi Polgármesteri Hivatal Grassalkovich út 162. sz. alatti épületében, a Polgármesteri Kabinet munkatársánál, Jeszenszky Rózsánál, illetve az Újtelepi Ügyfélszolgálati Irodában (Újtelepi út 2.) juthatnak hozzá. A kupon átvételéhez be kell mutatni egy érvényes laccím-kártyát, továbbá a nyugdíjas igazolványt. A magam részéről bízom benne, hogy sokan élnek majd ezzel a lehetőséggel. A továbbiakban is felelősséget vállalunk idős honfitársainkért.

Sínkovics Krisztián, Soroksár alpolgármestere

**A soroksári baloldal megemelné
a rászoruló családoknak is otthont adó
bérlakások bérleti díját a kerületben.**

(2024. február 15-i képviselő-testületi ülés)

HAZAJÖNNI SOROKSÁRRA

Bölcsész- és német diplomás színésznő, rádiós műsorvezető, idegenvezető-hostess, egy magyar divatmárka arca, aki nem mellesleg számtalan jótékonyági programban vesz részt. Madár Veronika színésznővel beszélgettünk gyermekkoráról, soroksári kötődéséről, a kultúra szeretetéről.

Milyen kötődése van a kerülethez, milyen meghatározó emlékekkel gazdagodott itt Soroksáron?

Soroksárhoz való kötődésem, úgymond egyfajta ősi kötődés, hiszen az édesanyám édesapjának már az ükszülei is itt éltek. Az ükapám neve ott van a Hősök terén az I. Világháborús emlékművön, mint hősi halott, Péhl Jakab. A dédpapáméknak a mai Rézöntő utcában volt szatócs üzletük. Az anyai nagymamám volt a „híres Juci nővér”, akik hosszú ideig alkottak legendás párost Dr. Gál Andrással. Soroksárra jártam általános iskolába, a mai „Grassiba”, ami akkor még Zalka névre hallgatott, de szüleim nagyon szerették volna, hogyha a művészeti irány mellett a sport is előtérbe kerül. Sokszor megkérdezik, hogy budapesti vagy? Én erre mindig azt mondom, hogy soroksári! Minden fát és bokrot ismertem, nagyon sok szép emlék köt ide, mentünk le családdal a „Kis-Dunára”, ahol korcsolyázni tanultam. Maradjunk annyiban, hogy inkább kevesebb, mint több sikerrel. A gyerekkoromból emlékszem még olyan telekre amikor nem csak egy-két napig maradt meg a hó, hanem tartós ideig, így a szüleimmel mindig a Dobó utcához mentünk szánkózni. Visszatérve az iskolás évekre, nagyon meghatározó volt számos tanárom, de Halmos Tanár Úr volt az, aki az irodalmat megszerettette velem. Mindig öltönyt és nyakkendőt viselt, egy igazi pedagógus volt. Ő volt az, aki mindig megerősítette benne, hogy jó az irány, mindig elindított vers- és prózamondó versenyeken. Egyszer „disznófülű” voltam és nem tanultam meg a kötelezőt, így helyezés nélkül maradtam. Ezt követően egy hétig nem szólt hozzám, bár-hogy jelentkeztem az óráján, semmi reakció. Még a dolgozatomra sem adott jegyet, csak „láttamozta”. Halmos Tanár Úrra mindig meleg szívvel gondolok vissza, sajnos már jó néhány éve nincsen közöttünk, csak lélekben. Én a mai napig, ha haza megyek édesanyámhoz, akkor az azt jelenti, hogy ide Soroksárra jövök, függetlenül attól, hogy már elköltöztem. De úgy érzem, hogy jó lenne visszaköltözni egyszer.

Mit gondol Soroksár jelenlegi helyzetéről, kilátásairól?

Azt gondolom, hogy nem feltétlenül a lokális erőktől függ, hiszen számtalan dolog „túlnyúlik” a kerület vezetésén. Soroksár egy kincsesbánya, mert megőrizte a kisvárosi mivoltát, szoktuk mondani, hogy

falu a városban. Nagyon jó, hogy ezt megőrzi, de azt sem szabad hagynunk, hogy elmenjen mellettünk az idő. Viszont fontosnak tartanám, hogy néhány vállalkozó, akik igazán rentábilis üzleteket működtetnek, hajlandóak legyenek többet investálni a kerületbe és nyissanak még több üzletet, ami még színeesebbé

és vonzóbbá tenné a mi Soroksárunkat. Még egy dolgot szeretnék kiemelni, hogy a kulturális életet még jobban erősíteni kellene. A soroksári sportcsarnok is adhatna helyet a sportrendezvények mellett, akár igen magas színvonalú kulturális eseményeknek. Emlékszem még, az Egresi Antal vezetésével, Soroksár különválása 25. évfordulójára szervezett ünnepségre, amin úgy gondolom, hogy egy európai szintű műsor volt. Rengeteg soroksári művészünk van, illet-

1848. március 15.

Tisztelet a HŐSÖKNEK!

*"Egy nép, amely képes volt
a szabadságért küzdeni,
méltság a szabadságra."*

Kossuth Lajos

